

Lafitte jaunak, bere aldetik, iztegi labur-berezi orrek duan asmoa adierazi du. Bear-bearrezko itzak indartu ta gaiñerakoak baztertzen alegindu. Ortaz, Frantzia XVII-garren mendean artu ziran erabagien berri eman du. Itz gutxikin gauza asko esateko bidera jo bear dugula, erriaren izkuntza biziari urreratuaz. Oñarri onetatik premiazkoen 5.000 itzeko iztegi bat osatu bear dugula.

Pakita Arregi'k ikastoletarako andereño ta andereño laguntzailleendako agiriak gertatzea komeni dala dio. Euskaltzaindiari derizkion muga batzuek jarriaz euskeraz erakusteko gauza dala adieraziko duena. Era orretan eskari bat gertatzea, bearko diran baldintzak adieraziz, andereño beraien esku uzten da.

Zatarain'ek C. Santamaria euskaltzain laguntzaillearen semearen il-berria eman du. Gure dolumiñak agertzea erabaki da.

Oi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua

MANUEL LEKUONA

Idazkaria

JUAN SAN MARTIN

1968 - VII - 26

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1968-ko uztaillaren 26-an, goizeko amarterdian.

Bildu dira: Manuel Lekuona buru, Jean Haritschelhar buru-ordezko, Isaak Lopez-Mendizabal euskaltzain ohorezkoa, A. Intza'-koa, Irigaray, Irigoyen, Labayen, Lafitte, Larzabal, Mitxelena, Villasante eta Zabala euskaltzainak; Artola «Bordari», Beobide, Berondo, Karmele Esnal, Etxaniz, Etxeberria, Etxenagusia, F. Setien, Garmendia (Jon), Garmendia (Salbador), Goikoetxea-Maiza (Joan), Olaizola, Oregi, Santamaria eta Zatarain euskaltzain laguntzailleak. Xabier Mendiguren Gabirian egiten ari diran udarako euskera ikastaroen mandatari bezela, San Martin idazkari dala.

Arrue, Dassance, Eppherre, Diharce, Baztarrika, Lizundia eta Oñatibiak ezin etorria adierazi dute.

Oi dan otoitzarekin asi da biltzarra.

Garagarrilleko billerako agiria ontzat artua izan da.

Aita Baztarrikak gaztigatu du Arabako billera urrillerako autatzen dutela. Beraz, Baionan urrillean egiteko zana urtarrillerako (ilbeltzerako) atzeratzen da.

C. Santamaria-k, bialdu zitzaion dolumiñegaitik, eskerrak emanaz erantzun du.

Deba-ko «Tene» Mujika-k, bere erriak egin zion omenaldia zala ta egin zitzaion zorionezko gutunagaitik eskerrak emanaz erantzun du.

Real Academia Gallega-k Euskaltzaindiaren urre-eztaiegaitik zorionak emanez, aurrerantzean alkarren artean ar-emanak eskeinduz eta beren zenbait argitalpen bialtzen dizkigutela agertuaz egin diguten karta irakurri da. Eskerrak emanaz erantzutea erabaki da. Ta emendik aurrera alkarren arteko ar-emanak estutzeko guk argitara ditugun «Euskera»k eta gaiñerako liburuetarik ale bana bialtzea erabaki da. Labayen'ek dio Galaiko izkuntzaren iztegi on bat badala iru tomutan egiña eta Euskaltzaindiak erosi bear lukeala. Idazkariak dio, aiekin ar-emanak izateko idatzi zion Bouza Brey Trillo akademiku jaunari idatzi diola eskari ori egiñaz.

Hernani-ko ayuntamentuaren karta bat, gure lehenagoko eskariari erantzunaz, «Auspoa» liburutegiak argitaratutako Pascual Iturriaga-ren *Ipuiak* liburuaren 50 liburu erosteko gertu dagoala esanaz. Lehenago, eskeintza ori egin zitzaion Agustin Pascual Iturriaga idazle aipatua Hernani-ko semea zalako.

Jose Mariano Barrenetxea-ren karta bat Galdakanotik, erri artan izango duten soñulari, kantari eta danzari jaialdira komitatuaz. Eskerrak eman bekioz.

Euskal-Kulturaren Alde alkargoaren gutun bat Baionatik, Gurrutxaga'tar Ildefonso'k izenpetua, Euskaltzaindiaren urre-eztaiegaitik zorionak emanaz eta urte askoan euskeraren alde lan onak opatuz. Eskerrak eman bekiez.

Urre-eztai antolatze batzordearen izenean Iñaki Beobide mintzo da. Oñatiko billeretara nortzuek joango diran jakiteko txartelez deiak egitea komeni dala, ta txartelak aterako diran galdetzen du. Baietza eman da. Eta deiak ia Euskaltzaindikoentzat bakarrik izango diran. Billeretako gai nagusia literatura euskeraren batasuna danez, Euskaltzaindiko ez diran euskal idazleeri ere dei egitea komeni dala eta ortan gelditu gera, euskaltzain eta euskal idazleeri deiak egitekotan.

Literatura euskeraren batzorde teknikoaren izenean, batzorde onen buru dan Mitxelena mintzo da: batzorde onek apirillaren 10-ean jarri zituan oiñarriak aztertu ta erabagitzeko, dagonillaren 9 eta 10-a autatzen dira. Egun oietan erabakitzen danaren berri emango da

Euskaltzaindiaren dagonilleko billeran, eta gauzak mugaturik eraman-go diranez, arako maiburu bat izendatu bearko da, Euskaltzaindikoan artean, batez ere alkarrizketak gaitik kanpora irtetzen diranean itza ebateko. Ponentzia bakoitzak, bere ondoren alkarrizketa librea izango du, ta alkarrizketan erabiltzen diran ideak aintzat arturik, izendatuak diran batzorde teknikokoak, berriz beren artean bildurik artuko dituzten erabagiak izango dira azken itzak. Kontuan arturik, urteak aurrera, premiazko zuzenketak egin bearra izango dala, egiñak erakutsiko duan neurrira.

Madrid-go estudianteak Gabiriko Aita Pasiotarren etxean antolatu duten udarako euskera ikastaroen berriak ematera etorria dugu Xabier Mendiguren jauna, erakunde orren irakasle-buru dana. Lehendabizi, idazkariak adierazi du ikastaroak aurrera eramateko izan diran eragozpenak eta González San Pedro (Antolatzaile buru au), X. Mendiguren eta berak egin bear izan dituzten dilijentziak, ta Arrue-ri eskerrak lortu zutela Oltra gobernadore jaunarengana joatea baimena lortuko bazuten. Mendiguren-ek, zeatz adierazi du asmoa, Israeldarrak beren izkuntza irakasteko erak estudiatu ondorean, talde txikietan eraturik, irakasle ta irakasle-laguntzailearekin zelan izaten dituzten ikaskaiak eta egun osoko bearkizunak euskera utsarekin baliaturik, zer irakaspen eta zer eragozpen arkitu izan dituzten ta abar. Eragozpenetako bat, ikasle guziak erderaz (gaztelera) jakitea. Batzuek bestelako izkuntzaren bat mintzatuko balira (Israel-en gertatzen dan bezala, adibidez) ikasleak beartuagoak aurkituko lirakeala, ta orregaitik, bear bada, urrengo urterako komeniko litzakeala mugazandiko euskaldun estudianteeekin nahasturik egitea. Baita ere, lehendik euskerazko gramatika zerbait aztertua izateak ere asko laguntzen duela, utsik bat-batean asi gabe. Pozik entzun dira Mendiguren-ek agertu dituan euskera ikasteko esperientzia berriak eta euskaltzain buruaren eskariz datorren urtean obeto eratzeko batzorde bat izendatzea erabagi da. Beraz, udarako euskera ikastaroetarako batzordeko izendatu dira: X. Mendiguren bera, González San Pedro, J. San Martín, Fernández Setien, ta oiekin batean mugazandiko bat.

Garmendia «Zeleta»k, Euskaltzaindiaren dagonilleko billera Elizondon egitea eskatu du, nafar-euskaldunen alderdi ura aintzat artzearren. Ideia ontzat artua izan da, baiña aurtengoz, urre-eztaiak ondo eramatearren, obe dala oitura dan gisara egitea, Donostian eta

probintzietako uri-buruetan, ta datorren urteko illeren batean Elizondon egin.

Zatarain-ek ortografiari buruzko txosten bat irakurri du. Aintzat artua izango da literatura euskeraren batasunerako.

Oi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1968 - VIII - 30

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1968-ko dagonillaren 30-ean, goizeko amarterdietan.

Bildu dira: Manuel Lekuona buru, Arrue, Eppherre, Erkiaga, Irigaray, Irigoyen, Labayen, Lafitte, Larzabal, Mitxelena eta Satrustegi euskaltzaiñak; O. Apraiz, Aresti, R. Arregi, F. Arregi, Baztarrrika, Berrojalbiz, Berrondo, Elo segi, K. Esnal, Etxaniz, Fernandez Setien, S. Garmendia, Goikoetxea-Maiza, A. Idiazabal, Olaizola, Oleaga, Zatarain eta Zugasti euskaltzain laguntzailleak, San Martin idazkari dala.

Haritschelhar, Villasante, Anai Berriotxo a eta Lizundiak ezin etorria adierazi dute.

Oi dan otoitzarekin asi da biltzarra.

Uztailleko agiria ontzat artua izan da.

Idazkariak deiturik, Reyes Korkostegi Oñatiko alkate jauna agertu da biltzarrera, urre-eztaieri buruzko billera nagusiak eta jaialdieri buruzko zenbait erabagi artzeko, eta laister joan bearra duanez, eguneko gaien ordena aldaturik, biltzar nagusiaren gora-berak tratatzea erabaki da.

Gipuzkoak une onetan duan egoera ikusirik, il onen azkenengo aste osoan egiteko ziran billera nagusiak eta jaialdiak alkarretarik banantzea pentsatu da: lehen partean literatura batasunari buruzko billerak eta bigarren partean urre-ezteiak ospatzeko jaialdiak. Au da: il onen 26, 27 eta 28-an euskera idatziari buruzko biltzarrak Arantzazun; azaroko illean urre-ezteiak ospatzea (onetakako ez da egunik izendatu).